

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Secondary Education

206/54

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL (CWRS LLAWN/CWRS BYR)

MANYLEB B

OPSIWN B

CREFYDD A'R PROFIAD DYNOL

PAPUR 2

UNEDAU 1 - 5

P.M. DYDD MAWRTH, 13 Mehefin 2006

(1 awr 50 munud)

	Arholwr yn unig
Cwestiwn 1	
Cwestiwn 2	
Cwestiwn 3	
Cwestiwn 4	
Cwestiwn 5	
Cyfanswm	
ACY	
Cyfanswm Marciau	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y manau priodol yn y llyfryn hwn.

Os na fydd digon o le yn y llyfryn cwestiwn ac ateb cewch ddefnyddio tudalennau ychwanegol. Nodwch rif y cwestiynau yn glir a rhowch eich tudalennau yn y llyfryn cwestiwn ac ateb hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

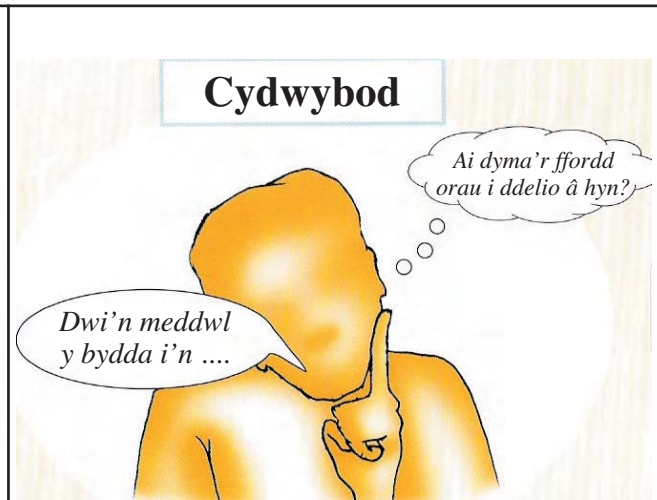
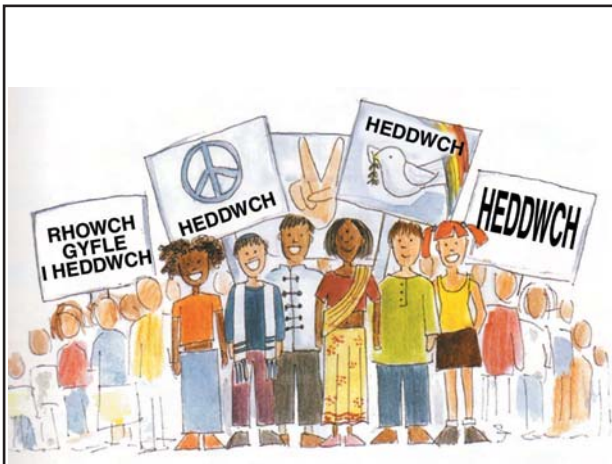
Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

Caniateir i chi ddefnyddio'r llyfryn 'Testunau Penodedig' yn ystod yr arholiad ar yr amod nad oes unrhyw nodiadau arno. Ni roddir credyd am gopïo'n uniongyrchol o'r testunau.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

1. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Mae llawer o safbwyntiau gwahanol am ryfel.

Carwch eich gelynon a gweddiwch dros y rhai sy'n eich erlid.

Mathew 5 Adnod 44

Fe wna i geisio maddau
ond alla i byth anghofio
beth wnaeth hi i mi.

(a) Nodwch **ddwy** ffordd y gellir osgoi rhyfel. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *cydwybod* yn ei olygu? [2]

.....

.....

(c) Eglurwch pam mae heddychwyr yn meddwl bod rhyfel yn anghywir. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch pam mae llawer o Gristnogion yn meddwl ei bod yn bwysig i faddau. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **dau** draddodiad crefyddol gwahanol am gymryd rhan mewn rhyfel. [6]

(i) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am ryfel:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am ryfel:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) ‘Mae dangos maddeuant yn arwydd o wendid.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod
wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

IVF
(Ffrwythloni mewn tiwb profi)

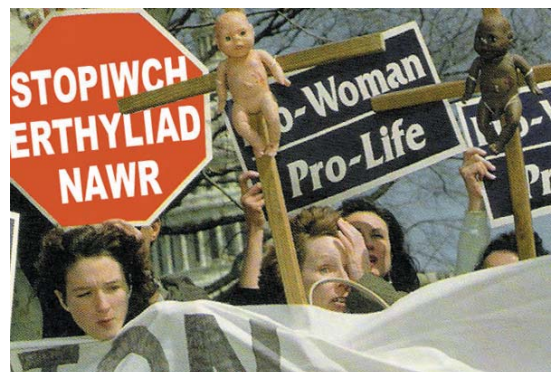
Caiff ŵy y fenyw ei ffrwythloni y tu allan i'r groth gan ddefnyddio naill ai sberm y partner neu sberm rhoddwr, ac yna caiff ei roi'n ôl yn y groth.

Pryd mae bywyd yn cael ei greu?

Cyn i mi benderfynu ar y llawdriniaeth, rhaid i mi ystyried beth fyddai dysgeidiaeth fy nghrefydd.

Mae llawer o safbwyntiau gwahanol am erthyliad.

(a) Nodwch **ddwy** ffordd y gall gwyddoniaeth helpu i achub bywydau. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *trawsblannu organau* yn ei olygu? [2]

.....

.....

(c) Eglurwch sut y gallai cred grefyddol effeithio ar farn rhywun am foeseg feddygol. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch pam y gall rhai credinwyr crefyddol fod yn erbyn defnyddio *IVF*. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **dau** draddodiad crefyddol gwahanol am erthyliad. [6]

(i) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am erthyliad:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am erthyliad:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) ‘Nid oes lle i ddysgeidiaeth grefyddol mewn moeseg feddygol. Yr unigolyn ddylai benderfynu.’

Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

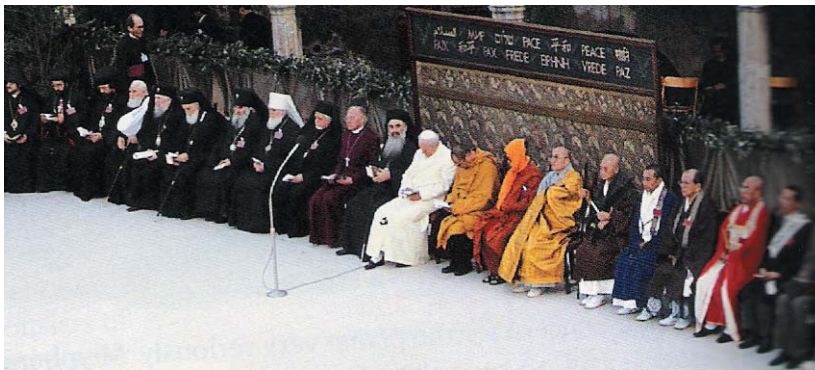

3. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Er fy mod yn gallu ymarfer
fy nghrefydd gartref, rwy'n
credu ei bod yn bwysig iawn
mynd i fy addoldy bob
wythnos.

Mae llawer o bererinion yn ymweld â Lourdes bob blwyddyn.

Cyfarfod rhyng-grefyddol

DYDD MAWRTH 6 p.m.

**Dewch i glywed siaradwyr o wahanol
grefyddau yn siarad am fywyd ar ôl
marwolaeth.**

(a) Nodwch **ddau** ddefnydd (*uses*) ar gyfer adeilad crefyddol. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *symbolaeth* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch pam mae rhai Cristnogion yn meddwl ei bod yn bwysig i ymweld â Lourdes. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch beth yw gwerth pererindod i lawer o gredinwyr crefyddol.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Gan gyfeirio at **un** traddodiad crefyddol, eglurwch beth yw pwysigrwydd ei addoldy.

[6]

Enw'r traddodiad crefyddol:

Pwysigrwydd ei addoldy:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) ‘Ddylai pobl ddim ond dysgu am eu ffydd eu hunain neu fe fyddan nhw’n drysu.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod
wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

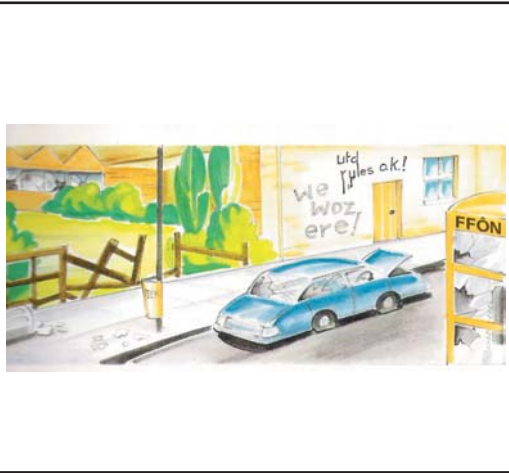
.....

.....

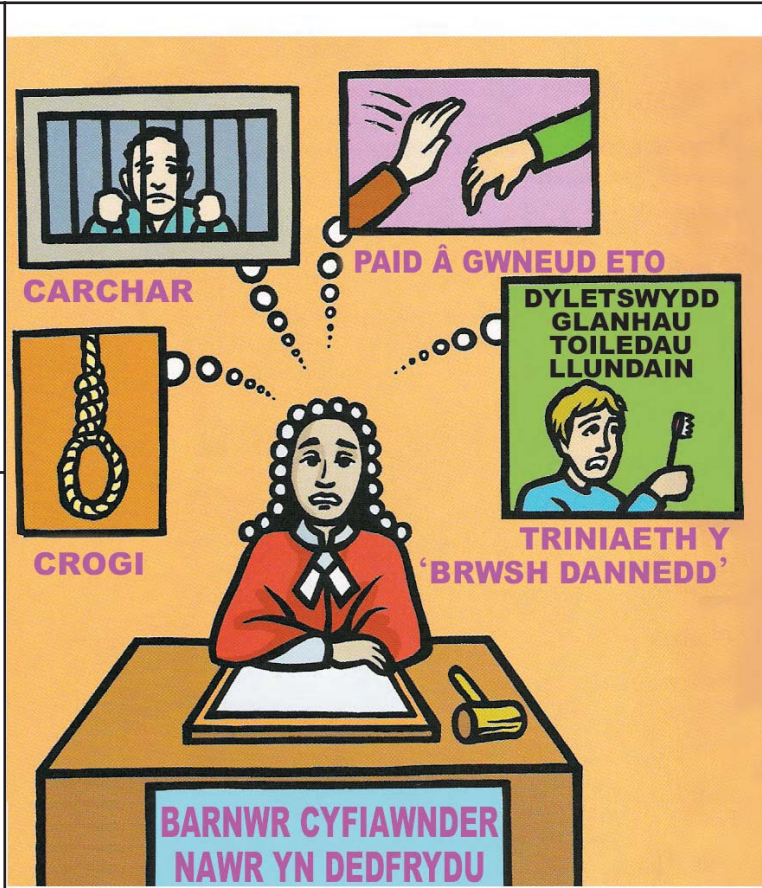
.....

4. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

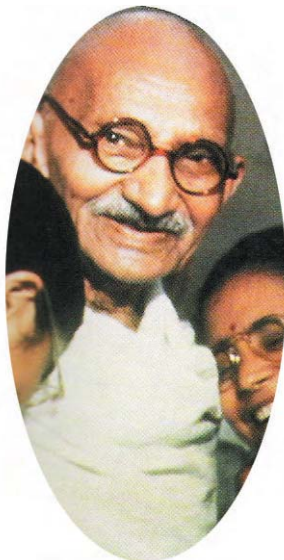

Mae llawer o destunau sanctaidd gall credinwyr eu defnyddio e.e.
 Y Beibl
 Pali Canon
 Bhagavad Gita
 Y Qur'an
 Y Torah
 Y Guru Granth Sahib

Y GOSB EITHAF
 Pan fydd person yn cael ei roi i farwolaeth fel cosb am droseddu.

Ymgrychodd Ghandi a Romero yn erbyn rheolau annheg eu gwledydd.

(a) Nodwch **ddau** reswm pam mae rhai pobl yn troseddu. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *cyfiawnder* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch bwysigrwydd **un** llyfr neu destun sanctaidd fel ffynhonnell awdurdod. [4]

Enw'r llyfr neu'r testun sanctaidd:

Pwysigrwydd:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) 'Dylech chi bob amser gadw rheolau eich gwlad, dim ots beth mae eich crefydd yn ei ddweud.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

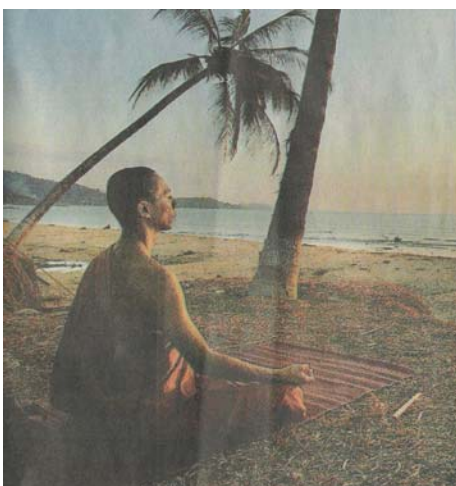

Mae pobl yn dioddef mewn llawer o ffyrdd drwy'r byd i gyd.

Ewyllys Rydd

Ai dyma sut mae drygioni yn edrych?

Mae llawer o bobl yn edrych am atebion ar ôl profi dioddefaint.

(a) Nodwch **ddwy** ffordd y mae pobl yn dioddef drwy'r byd i gyd. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *diniweidrwydd* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch beth mae Cristnogion yn ei gredu am ewyllys rydd. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch **ddwy** ffordd wahanol y mae credinwyr crefyddol yn ymdopi â dioddefaint. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TUDALEN WAG

TUDALEN WAG

TUDALEN WAG

CYDNABYDDIAETH LLUNIAU

Mae'r manylion canlynol yn dilyn trefn rhifau'r cwestiynau.

Cwestiwn 1	<i>Looking Inwards</i>
<i>Directions 1</i> Ina Taylor
<i>Credu a Phrofi</i>
Craigen and White | <i>Christian Education Movement</i> 185100100X
<i>Nelson Thornes</i> 0748763872

<i>Hodder Headlines</i> 0340858001 |
| Cwestiwn 2 | <i>Skills in RS3</i> S. Mercier
<i>Christian Perspectives</i> A. Jordan
<i>Religions and Life</i> V. Watton | <i>Heinemann</i> 0435302051
<i>Hodder and Stoughton</i> 0340789654
<i>Hodder and Stoughton</i> 0340801840 |
| Cwestiwn 3 | <i>Christianity</i> K. O'Donnell
<i>God in Cartoons</i> Mark Bryant
<i>Directions 1</i> Ina Taylor | <i>Hodder and Stoughton</i> 0340697776
<i>Highland Books</i> 1897913389
<i>Nelson Thornes</i> 0748763872 |
| Cwestiwn 4 | <i>Christian Perspectives</i> A. Jordan
<i>Themes in R.E.3</i> Jenkins and Ord
<i>Christianity and Moral Issues</i> L. Parry
<i>Credu a Phrofi</i>
Craigen and White | <i>Hodder and Stoughton</i> 0340789654
<i>Heinemann</i> 043530786X
<i>Thornes</i> 0748740392

<i>Hodder and Stoughton</i> 0340858001 |
| Cwestiwn 5 | <i>Looking Inwards</i>
<i>Religion and Society</i> V. Watton
<i>Credu a Phrofi</i>
Craigen and White
<i>Papur newydd y Guardian</i> | <i>Christian Education Movement</i> 185100100x
<i>Hodder and Stoughton</i> 0340799676

<i>Hodder and Stoughton</i> 0340858001
17 Ionawr 2005 |